

COLUMN 14 oktober 2024 – Dakloosheid

Ik voel me vandaag als columnist van RTV Discus anders dan normaal. Het thema van vandaag is namelijk dakloosheid en dat is een onderwerp dat alles te maken heeft met het werk dat ik doe. Ik werk namelijk voor het Straat Consulaat, een belangenorganisatie van en voor dakloze mensen. Bovendien is de directeur van het Straat Consulaat vandaag te gast in de studio. Als columnist wordt je geacht kritisch te zijn en grappen te maken, maar vandaag moet ik toch een beetje op m'n woorden letten.

Dakloosheid is ook helemaal geen onderwerp om grappen over te maken, het is gewoonweg te triest dat dit nog bestaat in Nederland. Het recht op huisvesting is een mensenrecht, dat is verankerd in de Grondwet, wat betekent dat niemand in Nederland onvrijwillig dakloos zou mogen worden. Het is de taak van de overheid om dit grondrecht waar te maken en dakloosheid uit te roeien.

Sinds ik bij het Straat Consulaat werk zie ik met eigen ogen de gevolgen van hoe de overheid de volkshuisvesting decennialang heeft verwaarloosd. Door het recht op huisvesting te verslonzen en aan de markt over te laten is er een groot tekort aan betaalbare woningen ontstaan. Dakloosheid is in 20 jaar tijd meer dan verdubbeld. Gelukkig vindt er nu een kentering plaats en staat de wooncrisis volop in de aandacht van de politiek. Maar de schade die is aangericht is immens en het zal nog jaren duren eer de cijfers de goede kant opgaan.

Toen ik vorig jaar aan het werk ging bij het Straat Consulaat na 8 jaar in de Haagse gemeenteraad te hebben gezeten was ik benieuwd of het werk wel afwisselend genoeg zou zijn. Als raadslid mag je je met honderden verschillende onderwerpen bemoeien, bij het Straat Consulaat alleen met dakloosheid. Dat leek een behoorlijke overgang. Inmiddels ben ik er achter dat er een hele wereld schuilgaat achter dakloosheid en dat die wereld zeer divers is. Heel veel aspecten van dakloosheid raken ook aan heel veel gemeentelijk beleid. Zaken als de maatschappelijke opvang, de verslavingszorg, de jeugdzorg, volksgezondheid, openbare orde en veiligheid, migratiebeleid, voedselbeleid, inclusie en discriminatie, woonbeleid, huiselijk geweld, economie, re-integratiebeleid, arbeidsmarktbeleid, sociale zaken, armoedebelid, burgerzaken, vluchtelingenbeleid, welzijnswerk etc. zijn allemaal onderwerpen die invloed hebben op dakloosheid en waar dakloze mensen regelmatig mee te maken krijgen.

Saaie werk heb ik dus niet. Ik heb nog steeds veel te maken met de politiek en met wethouders en gemeenteraadsleden die al deze onderwerpen onder hun hoede hebben. Wel zie ik dat we een enorme hoeveelheid beleid, wetgeving, procedures en financieringsstromen hebben opgetuigd om dakloosheid te managen. Er is sprake van een enorm complexe en statische systeemwereld die pas in beweging komt als iemand al een tijd dakloos is. Deze focus op de achterkant van het probleem lost dakloosheid niet op. Dat het anders moet wordt steeds duidelijker. Het besef dat dakloosheid een woonprobleem is en ingezet moet worden op het voorkomen van dakloosheid, dus aan de

voorkant van het probleem, is eindelijk doorgedrongen tot de beleidsmakers. Preventie en voldoende woonruimte, daar moet nu volop op worden ingezet.

Dat dakloosheid een woonprobleem is betekent dat iedereen het risico loopt om plotseling dakloos te worden. Het is dichterbij dan je denkt. Als ik terugkijk op mijn eigen wooncarrière heb ik maar een paar jaar een stabiele en zekere woonstatus gehad. Dat was toen ik op m'n 24e het huis uit ging en een jongereneenheid kon huren van de woningbouwvereniging met een vast huurcontract. Na een paar jaar ben ik verhuisd, maar zonder huurcontract. En ook daarna heb ik steeds tijdelijke contracten gehad of samengewoond en zelfs een tijdje gekraakt gewoond. Ik heb steeds geluk gehad dat ik weer ergens terecht kon. En zelfs nu nog ben ik niet zeker. Het huis waar ik woon staat op naam van mijn vriendin. Als ze morgen genoeg van me heeft kom ik ook in de gevarenzone. Onderweg naar huis straks, toch maar een bosje bloemen kopen.